

Mr. Hendrik Jacob van Doorn baron van Westcapelle

1786 – 1853

Verhandeling over

MALEACHI 3: 7-12.

7 Van uwer vaderen dag af, zijt gij afgeweken van Mijn inzettingen, en hebt ze niet bewaard; keert weder tot Mij, en Ik zal tot u wederkeren, zegt de HEERE der heirscharen; maar gij zegt: Waarin zullen wij wederkeren?

**Uitgeverij Höveker en Zoon
Amsterdam
1888**

**STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2022**

Hendrik Jacob van Doorn Baron van Westcapelle

Hendrik Jacob werd geboren te Vlissingen de 23sten Augustus 1786, waar zijn vader, Abraham van Doorn, gehuwd aan Pieterella Wilhelmina van Dishoek, in ambtsbetrekkingen werkzaam was, doch later in de Hooge landsvergaderingen te 's Gravenhage zitting nam en onder de regering van Koning Lodewijk Landdrost van Zeeland werd. Door voorlopig onderwijs wél toegerust, vertrok hij op zestienjarige leeftijd naar de Leidse Hoogeschool en werd de 31ste Januari 1807 tot Doctor in de beide Rechten bevorderd, na openlijke verdediging van een dissertatie: de Jure commercii Romanorum ejusque effectibus in Jure civili.

Kort na het verlaten der Hoogeschool werd hij door Koning Lodewijk tot Auditeur bij de staatsraad aangesteld en spoedig daarop bevorderd tot Auditeur des Konings en tot Rekestmeester, een betrekking die voor Van Doorn schijnt te zijn ingesteld geweest, daar noch voor noch na hem iemand dezelve bekleed heeft. Bovendien verbond de vorst hem aan zijn huis door hem de functies van Adjunct-Ceremoniemeester op te dragen, en beloonde zijn in 1809 bij de watervloed betoonde moed door hem tot Ridder der orde van de Unie te benoemen; een onderscheiding die toen nog weinigen te beurt viel. Hoge lof verwierf Van Doorn ook in zijn betrekking van secretaris der commissie belast met het ontwerpen der wetboeken voor het koninkrijk Holland.

In 1810 in het huwelijk getreden met Jonkvrouw J.M. Schorer vroeg van Doorn zijn ontslag uit al die betrekkingen, omdat hij zich in Zeeland vestigen wilde. Hetzelve werd hem geschonken, en Koning Lodewijk benoemde hem tot Intendant van zijn paleis te Middelburg, waartoe het gebouw van de eerste Edele van Zeeland was aangewezen.

Niet lang bleef Van Doorn buiten meerdere betrekkingen, want bij de inlijving van Zeeland in het Franse Keizerrijk werd hij de 6de Juli 1810 Raad van prefectuur van het Departement der monden van de Schelde, Onderprefect van Zierikzee ad interim en in 1812 voorzitter van het college der centrale directie van het dijksbestuur van Walcheren.

Na de omwenteling van 1813 werd van Doorn in andere betrekkingen geplaatst. Eerst de 6de Mei 1814 voorlopig tot Secretaris Generaal aangesteld, werd hij in die betrekking door de soevereine vorst spoedig bevestigd en vervolgens de 6de October 1814 tot lid der Gedeputeerde staten van Zeeland benoemd. Als zodanig nam hij gedurende de afwezigheid van zijn schoonvader, Jonkheer Mr. J.H. Schorer, Gouverneur van Zeeland, het interim waar, en volgde hem in 1818 in die betrekking op.

Acht jaren lang bleef hij als zodanig de belangen der provincie ijverig behartigen, en werd steeds gerekend onder de uitstekendste Gouverneurs van die tijd. Belangrijke werken werden door hem daargesteld, en met leedwezen zagen de Zeeuwen hem in 1826 vertrekken, toen hij als Gouverneur naar Oost-Vlaanderen verplaatst werd. Ofschoon de stemming aldaar niet geschikt was om hem zonder vooroordeel te ontvangen, wist hij zich door zijn hoedanigheden zo zeer bemind te maken, dat hij weldra het vertrouwen won van het grootste gedeelte der ingezetenen van die provincie en een gunstige omkering van zaken aldaar bewerkstelligde, die bij de komst van Willem I in 1829 in de provincie Oost-Vlaanderen zozeer in het oog viel, dat de vorst Van Doorn in de adelstand verhief met de erfelijke titel van Baron bij recht van eerstgeboorte. Ook was hij reeds vroeger tot Staatsraad in buitengewone dienst benoemd.

Na de Belgische omwenteling ten laatste verplicht de provincie te verlaten, werd van Doorn de 4de October 1830 geroepen tot waarneming ad interim van het Departement van Binnenlandse

zaken, waarop hij de 29sten December 1831 tot Minister van dat departement benoemd werd. Toen koning Willem I hem meer in zijn onmiddellijke nabijheid wenste te hebben, werd hij van het Departement van Binnenlandse zaken ontslagen en tot Secretaris van Staat benoemd; een staatsbediening waartoe hij zich niet dan na lange weerstand liet overhalen die te aanvaarden. Hij werd voor de door hem bewezen diensten vereerd met de titel van Minister van Staat en met het Grootkruis van de orde van de Nederlandse Leeuw. Hij bleef in zijn betrekking werkzaam tot aan de afstand van Willem I en werd daarbij door Willem II ook tot Vice-President van de Raad van State benoemd, waaraan tot in 1843 de zitting in de Raad van Ministers verbonden bleef, toen zij werd opgeheven. Ten gevolge der staatsgebeurtenissen, bekwam hij de 26ste Maart 1848 eervol ontslag uit zijne betrekkingen, onder dankbetuiging voor aan de lande bewezen diensten en tot groot leedwezen van hen, die door zijn ontslag het vaderland en de koning beroofd zagen van een getrouw, eerlijk en bekwaam staatsdienaar, die, geoeffend door een rijke levensondervinding, in die betrekkingen nog belangrijke diensten had kunnen bewijzen.

Na vroeger door Willem II tot Grootmeester, en na de ontzetting van zijn openbare staatsbetrekking, tot Opper-Kamerheer benoemd te zijn, werd hij onder koning Willem III tot de hoogste Hofwaardigheid, die van Opper-Hofmaarschalk, bevorderd, welke hij tot aan zijn dood bekleedde, die de 18de Januari 1853 te 's Gravenhage plaats had. Hij werd op de 25ste daaraanvolgende op de begraafplaats te Eikenduinen plechtig ter aarde besteld.

Uit het eerste huwelijk van Van Doorn werden hem zes dochters en een zoon geschonken, en na het overlijden zijner gade in 1830, had hij zich in 1840 door een tweede echt met jonkvrouw J.M.M. van der Heim verbonden. Onder andere onderscheidingen die hem te beurt vielen, was de benoeming in 1845 tot Curator der Leidsche Hoogeschool, tot lid, honorair lid of directeur van verschillende Letterkundige Genootschappen, en de aanstelling tot Grootkruis van de orde van de Eikenkroon, van de Saksische orde van de Witten Valk, tot Ridder Grootkruis van de Poolster van Zweden en tot Ridder van de Pruisische orde van de Witten Adelaar.

Indien wij van Doorn in alle zijn uitmuntende eigenschappen wilden schetsen, dan zouden wij hem te vermelden hebben als staatsman, getrouw vriend van de vorsten die hij diende, als echtgenoot en vader en eindelijk als Christen. Daartoe zijn de weinige regels die wij zouden kunnen neerstellen niet voldoende; maar zo men Van Doorn wil leren kennen, zoals hij was en zoals hij alléén geschetst kon worden, door een man die zijn vriendschap meer dan twintig jaren mocht genieten en boven velen waardig was, dan wijzen wij op de hulde hem toegebracht door wijlen de Hoogleraar H.J. Royaards in het werk aan het einde van dit artikel aangehaald.

Zie Hand. der Jaarl. Algem. Verg. van de Maatsch. der Nederl. Letterk. 1853. bl. 81-99 der Levensberigten.

**Naaste
familie:**

Zoon van Abraham van Doorn van der Boede, mr. en Pieterella Wilhelmina van Dishoeck, jkvr Man van Johanna Martha Maria van der Heim, jkvr. en Adriana Wilhelmina Magdalena Schorer, jkvr

Vader van Wilhelmina Johanna van Doorn; Antoinetta Susanna van Doorn; Carolina Frederika van Doorn; Magdalena Petronella van Doorn en Willem Frederik van Doorn van Westcapelle

Broer van Antony Pieter van Doorn van Koudekerke, mr.; Jacoba Petronella Frederike Albertine van Doorn; Dina van Doorn en Wilhelmina Louiza Henriette van Doorn

Halfbroer van Anna Maria Henriette van Doorn

Beroep

vice-president van de Raad van State met zitting in de ministerraad

Uitgaven van Baron van Doorn:

De zaligmakende genade Gods
De zoekende zondaar en de dienende discipel
Wat houdt Gods zegen tegen

Als E-book beschikbaar:

De loopbaan ons voorgesteld

[https://www.bibliotheek.nl > titel.391466720.html > de-..](https://www.bibliotheek.nl/titel.391466720.html)

Wellicht hield Van Doorn ook Bijbellezingen. Hij schrijft in onderstaande publicatie:

... Een meer dan tachtigjarige gelovige, met wie ik in een kleine gemeente, na het houden van Bijbellezingen, meermalen heb mogen spreken, heeft mij daaromtrent dikwijls veel geleerd.

MALEACHI 3: 7-12.

7 Van uwer vaderen dag af, zijt gij afgeweken van Mijn inzettingen, en hebt ze niet bewaard; keert weder tot Mij, en Ik zal tot u wederkeren, zegt de HEERE der heirscharen; maar gij zegt: Waarin zullen wij wederkeren?

8 Zal een mens God beroven? Maar gij berooft Mij, en zegt: Waarin beroven wij U? In de tienden en het hefoffer.

9 Met een vloek zijt gij vervloekt, omdat gij Mij berooft, zelfs het ganse volk.

10 Brengt al de tienden in het schathuis, opdat er spijs zij in Mijn huis; en beproeft Mij nu daarin, zegt de HEERE der heirscharen, of Ik u dan niet opendoen zal de vensteren des hemels, en u zegen afgieten, zodat er geen schuren genoeg wezen zullen.

11 En Ik zal om uwentwil de opeter schelden, dat hij u de vrucht des lands niet verderve; en de wijnstok op het veld zal u geen misdacht voortbrengen, zegt de HEERE der heirscharen.

12 En alle heidenen zullen u gelukzalig noemen; want gijlieden zult een lustig land zijn, zegt de HEERE der heirscharen.

De vermaningen in bovenstaande woorden vervat, zijn ook geldig voor onze dagen. Wij zijn grotelijks bevoorrecht, maar wat is het dan, dat Gods werk nog niet meer voorspoedig in ons midden is? Zijn arm is niet verkort, dat Hij niet zou kunnen verlossen, en Zijn oor is niet zwaar geworden, dat Hij niet zou kunnen horen. Wat houdt Gods zegen tegen?

Het is nog hetzelfde als het was met Israël in de dagen van Maleachi. Zij waren zeer afgedwaald, doch meenden, dat alles goed was, omdat de uitwendige godsdienst nog in eer werd gehouden, en zagen s Heeren hand niet in de beproevingen, hun gezonden. En God liet hun door Zijnen profeet hun zonden aanzeggen, en tevens de uitnodiging Zijner liefde verkondigen: "keert weder tot Mij, en Ik zal tot u wederkeren." De Heere verlangde hun voortdurend goed te doen, maar, met eerbied gezegd, Hij kon het niet, voordat zij eerst in waarheid zouden gaan gehoorzamen. En zo kan God ook ons niet ten volle Zijn weldaden schenken, vóórdat wij oprecht gaan in de weg der gehoorzaamheid. Wij begeren Zijn zegen, wij bidden er om en verwachten die, en menen, daarna zullen wij gehoorzamen. Dat is de weg onzer overlegging.

Maar Gods weg is anders; die is: eerst gehoorzamen en dan zullen wij Zijn zegen ontvangen. Nadat Jozua Israël in het beloofde, land had ingebracht en Jericho had ingenomen, werd het volk voor Ai jammerlijk geslagen. En Jozua lag gebogen op zijn aangezicht, klagende en smeekende, dat de Heere Zijn volk toch niet zou verlaten. Maar het antwoord was: sta op, onderzoek naar de ongerechtigheid, die in uw midden is, doe die eerst weg; en dan, maar niet eerder dan na die zuivering, zal Ik weer met u Zijn.

God antwoordde, als het ware: klagen en bidden alleen kunnen u niet helpen; er moet ook gehandeld worden; met de ongerechtigheid moet gebroken worden. Zo is het woord van de Heere Jezus in het begin van Zijn optreden, in de Bergrede, en ook nog later, handelende over de ergernissen: "indien dan uw oog u ergert, trekt het uit en werpt het van u; want het is u nut, dat een uwer leden verga en niet uw gehele lichaam in de hel geworpen worde; en indien uw rechterhand u ergert, houwt ze af en werpt ze van u, want het is u nut, dat een uwer leden verga, en niet uw gehele lichaam in de hel geworpen worde." En aldus schrijft de Apostel Paulus aan de gelovigen van de Hebreëen, "dat wij, om in waarheid te lopen de loopbaan, die ons is voorgesteld, zullen afleggen allen last en de zonde, die ons lichtelijk omringt."

Onze zaligheid, onze behoudenis en de zegen op onze arbeid zijn alleen van Gods vrijmachtige genade en Zijn opzoekende liefde. Doch, wanneer Hij ons in die genade opzoekt en in die liefde wil gebruiken, dan is het niet anders dan in de weg der gehoorzaamheid, dat wij ze kunnen ontvangen. Aldus staat er geschreven: "keert u tot Mijn bestraffing, en ziet Ik zal Mijn Geest overvloedig over u uitstorten en u Mijn woorden bekend maken." En zo is het woord van de Heiland tot Zijn discipelen: "die Mij liefheeft, die bewaart Mijn geboden." De prediking des geloofs wordt altijd gaarne gehoord; doch er is geen waar geloof zonder bekering. "De goddeloze verlate zijn weg en de ongerechte man zijn gedachten, en hij bekere zich tot de Heere." Paulus kon het zeggen aan de stokbewaarder te Philippi, die in angst der ziel vroeg: *wat moet ik doen om zalig te worden?* "Geloof in de Heere Jezus Christus; en gij zult zalig worden, gij en uw huis." Doch tot Felix en Agrippa, die hun zonden niet wilden opgeven, moest hij spreken van rechtvaardigheid en oordeel. En de apostel zelf was op de weg van Damascus door de Heere niet staande gehouden met de woorden: vrees niet, geloof alleenlijk, maar met de ernstige bestraffing: "Saul, Saul, wat vervolgt gij Mij, het is u hard de verzenen tegen de prikkels te slaan." Daarop was zijn eerste vraag: *Heere, wat wilt Gij, dat ik doen zal?* En zo kon hij later getuigen, dat hij der Goddelijke stem niet ongehoorzaam was geweest. Eveneens is het met de prediking der heiligmaking en de roepstem tot de arbeid; ze worden ook gaarne gehoord. Maar wij kunnen de weg der heiligmaking niet bewandelen en in de arbeid des Heeren niet gebruikt worden zonder besliste gehoorzaamheid. Aan Paulus was het gegeven meer dan anderen overvloedig werkzaam te zijn. Maar hij had geleerd alle dingen schade te achten, om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus zijn Heere. En het woord van de Heiland zegt ons die niet alles verlaat, die kan mijn discipel niet zijn;" en "die de hand aan de ploeg slat en ziet naar hetgeen achter is, is niet bekwaam voor het koninkrijk Gods."

Het komt aan op ware bekering, en die bekering is tot God. "Keert weder tot Mij" is de boodschap, die Hij door de profeet doet brengen. Niet tot uitwendige godsdienst en vroomheid alleen of tot leer en kerk, doch tot de levenden God, die onze harten doorzoekt en ons ontdekt aan onze zonden en ellende, opdat wij de ongerechtigheid zouden verfoeien en verlaten, en Hij ons geneze. De zondaar moet in aanraking komen met Gods heiligheid, om zich verloren te zien, met Zijn liefde, om de volle voorziening voor hem in Christus Jezus te erkennen en met Zijn almacht, om wedergeboren te worden. Maar dat kan niet, zo wij tegelijk de zonde en de wereld willen blijven vasthouden. Er moet beslist gekozen worden, wie wij dienen willen. Voorzeker het is alles genade; het is genade; dat de Heere ons roept, maar de oude wegen moeten verlaten worden. Het was genade, dat de verloren zoon tot zichzelf kwam, en hij kon niet anders tot de Vader gaan, - dan ellendig en in lompen, maar hij keerde tegelijk de rug aan de beker en het gezelschap, waarin hij vroeger leefde. Dat is de ernst van het Evangelie. Maar daarmee wordt zo weinig gerekend. Velen menen, zij zullen zich van lieverlede bekeren, en dat kan niet. Het oog kan niet tegelijk zien naar boven en naar beneden; en het hart kan niet tegelijk gekeerd zijn naar God en naar de wereld. Zal men een dief of dronkaard zeggen: ge moet maar van lieverlede wat minder stelen en drinken? En wat zal men de zondaar dan aanzeggen? Goddank - de blijde boodschap: kom met al uw zonden en gebondenheid en ellende; er is redding, vrij, om, niet, zonder geld, zonder prijs; maar het zij u wel te doen uw vorig leven te willen verlaten. Het is gebrek aan die ernst der bekering, waardoor er dikwijls zo weinig waar geloof is. Dan kan er wel een verstandig aannemen der waarheid zijn, maar geen levend beginsel, waardoor men vernieuwing des harten ontvangt. Men gelooft aan de Bijbel en aan de goede leer, doch men keert zich niet tot de levende Heiland, die ons in het Woord wordt verklaard. En er staat niet geschreven: die aan de Schrift gelooft, maar "die in de Zoon gelooft", die heeft het eeuwige leven. Er is een ontzaglijk onderscheid tussen, het geloven aan iets of in een persoon. Men kan geloven, dat er in tijd van gevaar ergens een zekere schuilplaats is, en daar ook volstrekt niet aan twifelen, doch iets anders is het door een machtige hand in die schuilplaats te zijn ingebracht. Zo kan men geloven, dat Christus Jezus een volkomen

verzoening voor ons heeft aangebracht en dat ook zelfs aan anderen verkondigen, doch iets anders is het in Hem een vaste schuilplaats te hebben gevonden en persoon- lijk van Hem te hebben ontvangen vergeving van zonden en het eeuwige leven. Dan eerst is er ware behoudenis, en kunnen wij met Dav.id zeggen: "de Heere is mijn Herder, mij zal niets ontbreken;" en met Paulus roemen, dat "niets ons meer scheiden kan van de liefde Gods in Christus Jezus onzen Heere."

Doch Israël antwoordde aan de roepstem Gods met de vraag: "**waarin zullen wij wederkeren?**" Is het ook met ons niet meermalen eveneens? Voorzeker wij hebben oneindig veel, om voor te danken. Wij leven onder de prediking der waarheid; God heeft ons gelovige leraars geschonken; en er wordt veel meer gearbeid dan vroeger. Maar is er niettegenstaande dat alles ook nog niet veel lauwheid? Wij geloven aan een God, die de gebeden hoort en wonderen doet, maar Wat is onze verwachting? Wanneer wij vergaderen, zien wij dan des Heeren kracht en grote daden tegemoet, en worden zij openbaar? En toch staat er geschreven reeds van de eerste prediking: "en de Heere wrocht mede en bevestigde het woord door tekenen, die daarop volgden." Waarom zien wij het zo weinig? Het is hetzelfde woord, dat een kracht tot zaligheid is, en dezelfde Heere, die het nog altijd wil bevestigen. Oh, voor meer eerlijkheid tegenover God en onszelf en voor meer waar zelfonderzoek!

Daartoe komt ook tot ons dat ontzettend woord, dat God door de profeet zendt: **gij berooft Mij.**" Het was een volk, dat Hem, diende met de lippen, maar hun harten waren verre van Hem. En zo'n dienst is de Heere een gruwel. Het zal ook ons niet baten, of wij al met het volk van God roepen: *Heere, Heere*, zo wij niet doen de wil des Vaders, die in de hemelen is. Velen zullen aldus roepen ten laatsten dage, aan wie Hij zal antwoorden: "Ik heb u nooit gekend, gaat weg van Mij, gij die de ongerechtigheid werkt." Het zal ons niet baten, of wij al enigmate de wereld hebben verlaten, indien onze harten niet waarlijk bekeerd zijn. De vrouw van Lot was uit Sodom gered, maar haar hart was nog aan de plaats, en zij ging toch verloren. Het zal ons niet baten, of wij al enig berouw hebben over onze zonden, als het geen berouw naar God is. Judas had ook berouw, maar kwam alleen tot wanhopen en verworgde zichzelf. Het zal ons eindelijk ook niet baten, of wij al veel in de arbeid des Heeren doen, zo de liefde van Christus ons niet dringt. Er staat geschreven: "Al ware het, dat ik al mijn goederen tot onderhoud der armen uitdeelde, en al ware het, dat ik mijn lichaam overgaf, opdat ik verbrand zou worden, en had de liefde niet, zo zou het mij geen nuttigheid geven." Neen, God wil onze harten, en wij beroven Hem, zolang wij die voor Hem sluiten.

Maar laat ons -verder zien, wat de Heere zegt, als het volk nog weer vraagt: **waarin berooft wij U?** God antwoordt: **In de tienden en het heoffers;** in een woord in hetgeen zij Hem verschuldigd waren. En hebben wij Hem gegeven, wat wij verschuldigd zijn? Wat hebben wij gedaan, voor zovelen wij nog van verre blijven, met de uitnodiging Zijner liefde? Wij weten wel, dat wij geroepen zijn, even goed als de genodigden van de gelijkenis van het grote avondmaal; en wij hebben menigmaal het woord gehoord: "komt, want alle dingen zijn nu gereed." Maar waarom dan geweigerd? Is dat niet meer dan minachting? Zouden wij aldus handelen met een uitnodiging van onze aardse koning? En menen wij dan, wanneer wij niet komen, als God ons roept, dat wij het zullen. kunnen, wanneer het ons goeddunkt? De Heere zegt ergens, sprekende van de deur der genade, die eens zal gesloten zijn, dat er zullen wezen, die dan "zullen beginnen buiten te staan". Hier is geen sprake van geveinsden, maar van hen, die nooit tot beslissing komen en toch menen, dat zij tot de gemeente behoren, omdat zij er uitwendig deel aan hebben. Zij zijn als de man zonder bruiloftskleed, die zich bij de gasten gevoegd had, doch bij het inkomen van de heer des huizes smadelijk moest worden buitengeworpen. En wij, die onze Heiland kennen, zijn wij trouw geweest in onze roeping, als het licht der wereld, het zout der aarde, open en leesbare brieven van Christus, levende getuigen

van Hem? Hebben wij ons licht alzo laten schijnen, dat de mensen, onze goede werken ziende, de Vader in de hemelen hebben moeten verheerlijken?

Wanneer wij op onze kust een prachtige reddingsboot gingen bezichtigen, dan zou onze vraag zeker wezen: worden er ook vele schipbreukelingen gered? Doch, als het antwoord eens was: neen, de boot is wel goed, maar de bemanning is niet altijd gereed en gewillig, wat zou dan ons oordeel over die mensen wezen? Zijn wij altijd gereed en gewillig, om gebruikt te worden? En welke verantwoording kunnen wij doen van ons rentmeesterschap? Wij geven zeker gaarne van onzen overvloed; maar durven wij ons ook bekrimpen en geven van onze nooddrift? Is het ons te doen, om, waar mogelijk, te helpen en het werk des Heeren, waar wij kunnen, te bevorderen? Er wordt veel gevraagd, en wij hebben wijsheid van Boven nodig, om te weten, wat wij doen moeten; maar wij hebben ook ware liefde nodig, om te verstaan, wanneer de boodschap tot ons komt: *de Heere heeft het van node*. En onze harten zijn dikwijls zo nauw. Voor enige tijd las ik in een der buitenlandse christelijke bladen van een zendeling, die, na vele jaren van arbeid onder de heidenen, naar zijn vaderland was gereisd, om daar de zaak der zending te bepleiten. Er werd vermeld, dat hij, na enige vergaderingen te hebben toegesproken, bedroefd heenging, omdat niemand met hem wilde meegaan, en de ontvangen hulp uiterst gering was. Doen wij, rijk en arm, wat wij doen kunnen? Hebben wij niet nodig gedurig herinnerd te worden aan het woord:

“die spaarzaamlijk zaait, zal ook spaarzaamlijk maaien, maar die in zegeningen zaait, zal ook in zegeningen maaien.”

Goddank, de Heere zendt ook ons nog de boodschap, gelijk vroeger aan Israël: ***“brengt al de tienden in Mijn schathuis en beproeft Mij dan daarin, of Ik niet de vensteren des hemels zal openzetten en zegen op u afgieten, dat er geen schuren genoeg zullen zijn.”***

Doch hoe weinig wordt het verstaan! Het is geen streng bevel ons gegeven, geen harde zaak ons opgelegd. Neen, het is onmetelijke genade ons aangeboden. Het is, als het woord des Heeren: “Mijn kind, geef Mij uw hart.” Het is alzo, dat de Heiland kwam tot de vrouw van Samaria, met de vraag: *geef Mij te drinken*, opdat Hij haar mocht ontdekken aan de behoefte van het water des levens, om haar Zijn genade mede te delen. Het is alzo, dat Hij, toen Hij de menigte van vijfduizend zou gaan spijzigen en Zijn discipelen voor de uitdeling wilde gebruiken, hun zeide: gaat heen en beziet, wat gij hebt en brengt het hier, opdat Hij dat weinige zou vermenigvuldigen en zegenen. Het is alzo, dat de Heere komt tot de gemeente van Laodicea en haar zegt: “Zie, Ik sta aan de deur en ik klop: en zo iemand Mijne stem zal horen en Mij opendoen, Ik zal tot hem inkomen en avondmaal met hem houden, en hij met Mij.” Het is de uitnodiging van Gods liefde, dat wij Hem plaats zullen geven, opdat Hij ons kan zegenen. De ziekte van het oude volk Gods was hebzucht en zelfzucht; daar moesten zij eerst van genezen worden. En zo is het nog altijd. Alles loslaten, alles opgeven, wij doen het zo moeilijk; wij zijn gedurig geneigd nog iets terug te houden; en zo is er geen plaats voor Gods zegen. De Boze wil ons altijd met alle macht en list terughouden van volle overgave. Het gaat ons gedurig als Israël, toen het door Gods machtige hand uit Egypte verlost werd; en. dat staat ook voor ons ten voorbeeld en ter waarschuwing geschreven.

Toen Mozes aan Farao het bevel des Heeren bracht, dat hij Zijn volk zou laten trekken in de woestijn, om Hem te dienen, begon de koning eerst de lasten te verzwaren. Dat ondervindt ook de zondaar, die zich waarlijk tot de Heere wil keren. Dan begint de strijd, want de Duivel wil hem terughouden en nog meer binden. De bezetene, die de Heiland ging aanlopen, werd door de Boze nog aangegrepen, om te roepen: wat heb ik met U te doen, Gij Jezus, Zoon des Allerhoogsten, zijt Gij gekomen, om ons te pijnigen vóór de tijd? Doch aan de voeten des Heeren vond hij volkomen verlossing. En zo staat er geschreven: “Wederstaat de Duivel en hij zal van u vlieden, en genaakt tot God, en Hij zal tot u naken.” Daarna zeide Farao, verschrikt door de hand des Almachtigen; welnu, dient uw God, maar dient Hem hier in Egypte. Dat tracht de duivel ook de bekommerden voor te houden: gij behoeft de wereld niet te verlaten, dient God in

de wereld. Maar het kan niet, twee heren dienen is onmogelijk. Wij moeten "overgebracht worden uit het rijk der duisternis in het koninkrijk van de Zoon van Gods liefde." Later gaf de koning, nog Meer verschrikt, gedeeltelijk toe: gaat dan af naar de woestijn, maar laat uw vaste woonplaats hier blijven.

Zo zegt, ook de Boze tot de weifelende: maakt twee delen van uw leven; dient God op gezette tijd, maar blijft de wereld ook dienen. En ook dat kan niet; halfheid is onmogelijk. Die de Heere wil toebehoren, wordt een nieuw schepsel; "ziet, het is alles nieuw." Verder gaf Farao, telkens weer voor een korte tijd door de plagen, die God zond, terneder gedrukt, nog meer toe: trekt dan af, maar laat uw kinderen hier blijven. Die list gebruikt de Boze ook, en zegt den vreesachtigen: dient de Heere voor uzelf, maar doet het in stilte zonder er anderen mee te moeien. Maar ook dat is ondoenbaar. Die des Heeren wil zijn, moet ook Zijn getuige wezen. Waar het hart van vol is, daar loopt de mond van over. Eindelijk zegt de koning, in angst voor de zware verdrukkingen hem gezonden: trekt dan af en neemt uwe kinderen ook mede, doch laat uw vee achterblijven. Dat is de laatste verleiding des Duivels, waarin hij velen gebonden houdt: dient de Heere, maar houdt de beschikking over uwe tijdelijke goederen in uw eigen hand. Maar ook dit kan niet. Die een discipel des Heeren wil wezen en Hem waarlijk wil dienen, moet Hem geheel willen toebehoren met al, wat hij heeft. En zo zegt Mozes dat heerlijke woord: "geen klauw zal achterblijven." Ja, de zegen Gods hangt af van het Hem alles toevertrouwen. Het is genade alleen, dat de Heere ons roept en redt en behoudt, maar dan moeten wij ons aan die genade zonder terughouding overgeven. Aldus zegt de Heere tot de kranke te Bethesda, na Zijn vraag: wilt gij gezond worden? "Sta op, neem uw beddeke op en wandel." Dat beddeke was het enige, wat de arme man toebehoorde en dat hem tot hulp en troost was geweest; maar alle eigensteun moest worden opgegeven. Zijn redding kon alleen van de Heere zijn. Zo schrijft Paulus in een zijner brieven van, de gemeente van Macedonië, dat zij in veel beproeving en diepe armoede met overvloed van blijdschap naar vermogen, ja boven vermogen waren gewillig geweest; want "dat zij zichzelf eerst de Heere hadden gegeven".

Oh, de venster in des hemels zijn niet gegrendeld van Gods zijde, maar van de onze. En daarboven hangt zoon oneindige liefde en genade en zegen, dat, zo wij de beletselen willen loslaten, de Heere ons meer dan overvloedig geeft boven ons bidden en denken. Weten wij, welke die grendelen er zijn?

In de vorige bladzijden zijn er reeds verschillende genoemd. Laat mij hier nog enkele er bij aanwijzen.

1. Een der voornaamste is *eigengerechtigheid*. Wij nemen wel aan, dat wij arme zondaren zijn, doch wij willen dikwijls toch nog iets-goeds medebrengen. Dat wij verloren zijn, evenals de ergste zondaren, zien wij zo moeilijk in. Zeker, het is genade, wanneer wij niet, als de moordenaars, dieven en dronkaards, in openbare zonden zijn gevallen, maar buiten Christus zijn wij op dezelfde weg ten verderve als zij; en wij kunnen niet anders, dan op gelijke wijze als zij, gered worden. Een brede landweg heeft gewoonlijk één zijde voor de voertuigen, die vuil en morsig is, en daarnaast een voetpad, dat er schoon uitziet, maar beide zijden zijn gedeelten van dezelfde weg, die naar dezelfde plaats leidt. Eveneens is er op de brede weg des verderfs een zijde, begaan door hen, die openbaar Gods wetten vertreden, en een bewandeld door hen, die naar de wereld rechtvaardig leven; doch het is dezelfde weg, hij heeft maar een uiteinde en voert beiden ten verderve. En beiden kunnen niet anders gered worden, dan door van die weg te worden afgebracht uit louter genade, als arme zondaren. De vrouw van Samaria, die in openbare zonde leefde, en de rechtvaardige Nicodémus konden beiden alleen gered worden uit genade door het geloof in Christus Jezus en ware wedergeboorte. Het Woord zegt ons: "wij hebben allen gezondigd en derven de heerlijkheid Gods, en worden om niet gerechtvaardigd uit Zijn genade door de verlossing, die in Christus Jezus is."

2. Een tweede grendel, die voor de gelovigen de zegen des Heeren menigmaal tegenhoudt, is *gebrek aan broederlijke liefde*. Wij ijveren voor de waarheid, en willen die zoo gaarne ten koste van alles verdedigen. Maar zijn wij daartoe geroepen? Moet Gods waarheid door ons verdedigd worden? Is zij niet krachtig genoeg, om zichzelf te verdedigen? Voorzeker; en daarom zijn wij geroepen die openbaar te maken, daarom zullen wij zijn getuigen der waarheid, getuigen van Christus. De wereld moet de waarheid in ons zien en het beeld des Heeren in ons erkennen. Maar de naam des Heeren wordt juist daarom zo dikwijls gelasterd, omdat wij het kenteken van het discipelschap zo weinig dragen. De Meester heeft uitdrukkelijk gezegd: "hieraan zal de wereld erkennen, dat gij Mijn discipelen zijt, zo gij liefde hebt onder elkander." Wat machtige verantwoording, om ook in ware ijver de liefde niet voorbij te zien! God geve, dat die hand door de Heiligen Geest meer openbaar worde! Als wij aan het strand der zee hij laag water wandelen, dan zien wij hier en daar kleinere en grotere plassen, maar als de vloed komt, dan neemt het hoge water alles in en het is alles een zee. O, voor een machtige werking des Geestes onder de kinderen Gods, om "te leren behouden de enigheid des Geestes door de band des vredes."
3. Een laatste grendel, dien ik nog zou willen opnoemen, voor de gelovigen is *kleingeloof*. Ja, wij geloven en bidden om meer geloof, doch zijn toch menigmaal krachteloos, omdat wij niet tevens in acht nemen het woord, dat de Heiland Zijn discipelen zegt, nadat Hij hun het ongeloof als de oorzaak van hun zwakheid heeft voorgehouden: "maar dit geslacht gaat niet uit dan door bidden en vasten." Waarom dat bidden en vasten noodwendig» bij het geloof? Omdat er geen waar geloof kan zijn, dan bij hem, die ook die beide deugden beoefent. Het geloof is uit het, gehoor. En wij kunnen niet waarlijk horen, tenzij wij hebben leren bidden, als Samuel: "Heere, spreek, want Uw dienstknecht verlangt te horen." En wij kunnen niet waarlijk bidden en biddend leven, tenzij wij ons ook onthouden van alle overdaad en vrij willen zijn van de ijdelheid en grootheid der wereld. De man, die, met God wil leven, moet niet alleen gedurig eenzaam verkeer met Hem hebben, maar ook in de drukte en verleidingen, die hem omringen, willen afzien van alle begeerlijkheid. Hij moet, als Paulus, zijn lichaam bedwingen en tot dienstbaarheid stellen, opdat de ziel ongehinderd naar de Heere kunne uitzien. "Doet aan, staat er geschreven, de Heere Jezus Christus, en verzorgt het vlees niet tot begeerlijkheid." Moge God ons doorgronden en ontdekken aan onze wegen, en ons leiden op de eeuwige weg.

En zal de Heere dan, zo wij alle grendelen willen loslaten, de vensteren des hemels opendoen, om ons overvloedig te zegenen? Er is èen geschiedenis in het Oude Verbond (in het tweede boek der Koningen), die er zoveel licht op geeft. Samaria werd door de koning van Syrië belegerd en er was grote hongersnood in de stad. Toen werd de profeet Elisa geroepen, en die sprak: "Hoort het woord des Hoeren; zo zegt, de Heere: morgen omtrent dezen tijd zal een maat meelbloem verkocht worden voor een sikkkel en twee maten gerst voor een sikkkel in de poort van Samaria." Doch een hoofdman des Konings antwoordde: zie, zo de Heere vensteren in de hemel maakte, zou die zaak kunnen geschieden? En de profeet zeide hem: gij zult het met uw ogen zien, doch daarvan niet eten. Nu waren er vier melaatse mannen, die door de honger gedreven, naar de legerplaats der Syriërs gingen, en zij vonden die ledig, want. God had hen verslagen met een groot geluid. En zij boodschapten het in de stad, en de volgenden morgen ging het volk uit en beroofde .de vijanden. En het geschiedde, gelijk de man Gods gesproken had, er was overvloed, doch de hoofdman, die door de Koning over de poort gesteld was, werd vertreden, zodat hij stierf."

Zo laat de Heere ook ons reeds lang aanzeggen: er komt een grote zegen; het is de laatste tijd, de tijd der inzameling. Onze leraars verkondigen het ons gedurig; ***en er zijn vele plaatsen ook in ons vaderland, waar Gods Geest krachtig ter opwekking werkt.*** Het is meer dan de kleine

wolk als eens mans hand, die overvloedige regen voorspelt. En er zullen er zijn, die het zullen zien, maar er geen deel aan zullen hebben, doch er zullen er ook zijn, die zullen vervuld worden. Die daar terugblijven in een ellendige tweeheredienst, zij zullen eenmaal met meerdere slagen geslagen worden, omdat zij "den wil des Meesters geweten, hebben, maar niet gedaan hebben." Doch die waarlijk naar God willen horen en oprecht zullen gaan in de weg der gehoorzaamheid, over die zullen de vensteren des hemels geopend worden. En zij zullen het ondervinden, dat de helft hun niet is aangezegd, en dat "hetgeen het oog niet gezien heeft, en het oor niet gehoord heeft, en in het hart der mensen niet is opgeklommen, God bereid heeft dien, die Hem liefhebben." Zo ook zullen de discipelen, die waarlijk de laatste hand van do wereld en zichzelf willen loslaten, het ervaren, dat "Hij machtig is alle genade te doen overvloedig zijn, opdat wij in alles te allen tijde alle genoegzaam held hebbende tot alle goed werk overvloedig zouden zijn."

En die boodschap zendt de Heere ons met het woord der almachtige liefde: "beproeft Mij nu daarin." Is het geen wonder van genade, dat God ons wederspanningen met eeuwige ontfermingen roept en bidt, dat wij Hem op Zijn woord zullen vertrouwen, opdat Hij ons kunne zegenen? Waarom geven wij er dan zo weinig acht op? Het is niet, dat ons de liefde Gods niet wordt aangezegd. Wij weten, dat er een oenige weg ter behoudenis is in Christus Jezus, en dat Hij ons Zijn genade aanbiedt vrij, zonder geld, zonder prijs. Wij; bevoorrechten, wij horen het gedurig, dat "God alzo lief de wereld gehad heeft, dat Hij. Zijnen eengeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk, die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe."

Maar zovelen horen het als in het voorbijgaan. Laat ons toch met diepe ernst en eerbied er bij stilstaan! Aan wie heeft God Zijnen Zoon gegeven? Aan de engelen, die Hem zouden dienen, of aan de mensen op aarde, die Hem zouden aanbidden? Neen, aan een verlorene wereld, die Hem heeft gekruisigd; aan u en mij; die Hem gekruisigd hebben met onze zonden. En wat hebben wij met de Zoon gedaan? De wereld heeft Hem niet erkend en de Zijnen hebben Hem niet aangenomen. Hebben wij Hem plaats gegeven en onze harten voor Hem geopend? En de Zoon zelf roept ons. Hij is een met ons willen worden, heeft onze krankheden gedragen en onze zonden op Zich genomen en heeft aan het schandhout volkomen voor ons voldaan. En Hij zendt Zijn gezanten uit met de boodschap: "Wij bidden u, alsof God door ons bade, wij bidden u van Christus wege: laat u met God verzoenen." Hoe is het mogelijk, dat wij die oneindige liefde dikwijls zolang kunnen weerstaan? Ach, wij leven veelal als in een droom, half slapende. Wij horen van dood en eeuwigheid, van genade en oordeel, zonder er werkelijkheid mede te maken. Wij horen, dat de Heiland nabij is en ons roept, zonder Hem te antwoorden. Wij bekommeren ons om vele dingen, maar zetten onze harten niet op het ene nodige. Wij moeten tot onszelf komen en stil worden, om de stem Gods waarlijk te kunnen horen; want die komt niet in het vuur, of de aardbeving, of het onweder, óf de sterken wind, maar in het suizen van een zeer zachte stilte. Goddank, nog werden wij geroepen, maar ook voor ons staat liet woord geschreven: "Ontwaakt, gij die slaapt, en staat op uit de doden en Christus zal over u lichten."

Gij, die dit leest en nog op twee gedachten hinkt, wilt gij God op Zijn woord beproeven, opdat Hij u kan zegenen?

Misschien zegt gij: wij kunnen ons niet rukken uit de banden der zonde, der wereld en der oude gewoonten.

Maar de vraag voor u is alleen, of gij gelooft, dat de Heere het doen kan, en gij naar Zijn woord wilt handelen.

Het komt alleen aan op ware gehoorzaamheid des geloofs. Maar die is niet een louter toestemmen; daartoe is nodig: *waarheid, vertrouwen en het doen van wat de Heere ons zegt*. Wij moeten waar willen zijn; want alleen de zodanigen kunnen Gods stem horen en door Christus Jezus is geworden genade en waarheid. De liefde kan zich niet aan een onwaar hart verklaren. Als een rijk en weldadig heer een arme wil gaan helpen, die door eigen schuld in

ellende is, maar de arme ontkent alle schuld, zodat er geen verwachting kan zijn, dat hij zich zal veranderen, dan kan die weldoener daar Zijn liefde niet waarlijk bewijzen. Als een bekwaam geneesheer een kranke gaat opzoeken, om hem te genezen, maar de kranke gelooft niet, dat hij erg ziek is en wil zich aan Zijn voorschriften niet onderwerpen, dan kan die geneesheer daar geen waar goed doen. En, als wij ons aan Gods licht niet willen erkennen als arme, verlorene zondaren, dan kan de Heere ons Zijn genade niet openbaren. Hij is niet gekomen voor rechtvaardigen, maar voor zondaren, niet voor die menen gezond te zijn, maar voor zieken. Zo zei Hij eenmaal aan de Joden, die zichzelf rechtvaardig achtten: "Indien gij blind waart, zo zoudt gij geen zonde hebben, maar nu gij zegt: wij zien, zo blijft dan uw zonde."

En wij moeten *willen vertrouwen*. De liefde kan zich niet mede-delen, waar geen vertrouwen is. De man met de verdorde hand moest in vertrouwen op de Heere zien, om Zijn machtwoord te kunnen aannemen en genezen te worden. De Emmaüsgangers moesten in vertrouwen de opgestane Heiland in huis ontvangen, vóórdát Hij zich aan hen openbaarde. En wij moeten in vertrouwen Hein onze dorre harten ter genezing geven, en horen naar hetgeen Hij ons in genade zegt. Er staat geschreven: "de Heere verlost de ziel Zijner knechten; en allen, die op Hem vertrouwen, zullen niet schuldig verklaard worden."

Maar het komt bovenal ook aan op *het doen* van hetgeen de Heere ons zegt. Het is daar, dat zovelen terugblijven. Zij willen waar zijn en vertrouwen, doch komen niet tot de besliste daad der gehoorzaamheid. Zo lezen wij in de Evangeliën, dat velen, die Hem voor een tijd waren gevolgd, "teruggingen en niet meer met Hem wandelden." Het moet komen tot volle beslistheid. Petrus moest op het woord des Heeren hoe onmogelijk ook de uitkomst naar menselijke berekening scheen, zijn net in de zee werpen; en toen mocht hij in het wonder der visvangst de Heiland erkennen. De blindgeborene moest op het bevel des Heeren naar het badwater van Siloam gaan, en in de daad der gehoorzaamheid vond hij zijn redding. Bartimeüs moest op de boodschap van Christus, tot Hem komen, en toen ontving hij volkomen genezing. De verloren zoon van de gelijkenis was niet gered, toen hij van verre zei: ik zal gaan en mijn schuld belijden, maar eerst toen hij opstond en ging; in het gaan kwam de Vader hem tegemoet en gaf hem de kus der verzoening.

Laat ons toch waren ernst maken met de daad des geloofs! Horen en toestemmen alleen is niet genoeg. "Een iegelijk (zegt de Heere), die Mijn woorden hoort en dezelve niet doet, die zal bij een dwazen man vergeleken worden, die zijn huis op het zand gebouwd heeft; en de slagregen is neergevallen en de waterstromen zijn gekomen en de winden hebben gewaaid, en zijn tegen hetzelfde huis aangeslagen, en het is gevallen en zijn val was groot." Zovelen willen in hun eigengebouwd huis op het zand blijven, en bidden dan daar de vastheid te mogen erlangen van het huis gebouwd op de steenrots. Maar het kan niet; dat eigengebouwd huis moet worden verlaten. Zo zegt de Heere elders in de gelijkenis van de torenbouw, dat zo iemand een toren bouwt, hij dan de kosten berekent, en zo hij dien niet kan voleindigen, zijn werk opgeeft. En alle onze eigen werken moeten worden opgegeven. Wanneer de reddingsboot ter hulp komt van ongelukkige schipbreukelingen, dan moeten zij het zinkend wrak verlaten en in de reddingsboot overgaan.

En voor de besliste daad des geloofs is nog meer nodig. Er moet een persoonlijke aanraking van de Heiland zijn. Het woord zegt ons: "Zovelen Hem aanraakten werden gezond." Het geloof is de gave Gods, maar het is tegelijkertijd de daad des mensen. Zonder de overtuiging van de Heilige Geest kunnen wij niet geloven. Maar de Heilige Geest gelooft niet voor ons, dat moeten *wijzelf doen*. Wanneer in een tijd van hongersnood een rijk heer op een plaats overvloed van brood zou zenden, dan is het brood de redding der ongelukkigen, maar zij moeten het eten. Toen Mozes op bevel van God de koperen slang in de woestijn had opgeheven, was de koperen slang de redding voor de Israëlieten, maar zij moesten er op zien, om genezing te vinden. Wij moeten persoonlijk de Heere aanroepen en persoonlijk met Hem spreken. Daar is onze redding; Hij roept en wij moeten antwoorden.

Ik herinner mij een man, die de weg des heils verstandelijk zeer goed kende, maar zich door vele eigen bedenkingen liet terughouden. Met een broeder in het geloof mocht ik hem bezoeken, en hij kwam weer met al zijn moeilijkheden voor de dag. Wij lieten hem uitspreken, en gaven hem toen de raad al die bedenkingen, gelijk hij die ons gezegd had, de Heere mede te delen. Dit was hem gans nieuw, daar had hij nooit aan gedacht, en hij was eerst bevreesd er voor. Maar ten laatste gaf hij toe en begon de Heiland te openbaren, wat in zijn hart was. En van dat ogenblik af aan begon het licht te schijnen in zijn ziel en niet lang daarna mocht hij in de genade des Heeren roemen.

Eindelijk brengt de besliste daad des geloofs ook mee, dat wij *kinderlijk aannemen*. Want wij kunnen de zaligheid onzer zielen alleen ontvangen. En zo zegt de Heere: "Indien gij het koninkrijk Gods niet ontvangt, gelijk een kindeken, gij kunt in hetzelfde geenszins ingaan." En hoe neemt een kind iets aan? Het dankt er voor. Zovelen wachten eerst op gevoel of bevinding. Maar er kan geen bevinding zijn, voordat wij Hem hebben aangenomen. En het eerste wat wij ontvangen is rust. "Komt herwaarts tot Mij (zegt de Heere), allen; die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven." Het eerste is rust, rust van ons zoeken en tobben en eigen werken: de rust des geloofs.

Onder de voorbeelden uit de Schrift, die het duidelijk maken, is er een, dat mij altijd bijzonder treft, dat van de zondares in het huis van Simon, de Farizeeër. Zij was tot de besliste daad des geloofs en aan de voeten van de Heiland gekomen. En daar hoort zij eerst het Evangelie in het algemeen in die heerlijke woorden: "Er waren twee schuldenaars, de een was veel schuldig, de andere minder, en als zij niet hadden om te betalen, schold de schuldeheer het hun beiden kwijt." Maar de Heere liet het daar niet bij, nu zij vertrouwend aan Zijn voeten blijft. Nu mag zij meer ontvangen, en hoort het woord der genade: "haar zonden zijn haar vergeven, die vele waren." Maar nog verder gaat de Heiland, terwijl zij in dank blijft luisteren; en Hij keert Zich persoonlijk tot haar met de woorden: "Uw geloof heeft u behouden, ga heen in vrede."

En u, die nog in het onzekere zijt, gij hebt het Evangelie gehoord, gij hebt gehoord, dat het voor u is. Wat ontbreekt u dan nog? Dit alleen, dat gij het uit den mond des Heeren zelve aanneemt, en aan Zijn voeten blijft, om ook van Hem de persoonlijke verzekering te ontvangen. God geve u te beproeven, of deze leer uit Hem is, nog de dag uwer . bezoeking te erkennen en de Heere toe te vertrouwen. Want "Wat zou het een mens baten, zo hij de gehele wereld gewon en zijner ziele schade leed? of wat zal de mens geven tot lossing van Zijn ziel?"

En wij, die de Heere kennen en liefhebben, willen wij Hem óp Zijn woord beproeven, opdat Hij ons kan doen ervaren, dat "Hij machtig is meer dan overvloedig te doen boven wat wij bidden of denken; machtig al onze nooddrift te vervullen; en machtig ons meer dan overwinnaars te maken" Dan komt het ook voor ons aan op de besliste *gehoorzaamheid des geloofs* en het aanvaarden van Zijn woord: "die achter Mij wil komen, die verloochene zichzelf en neme zijn kruis op en volge Mij." En dan is voor ons ook in de eerste plaats waarheid nodig; want "den oprechten gaat het licht op in de duisternis." Van de discipelen staat geschreven, dat zij, op de roepstem des Heilands, alles verlieten, om Hem te volgen. Hebben wij ook alles verlaten en opgegeven, waarvan de Heere wil, dat wij afstand zullen doen? Er is menigmaal zoveel onwaarheid ook bij de kinderen Gods, omdat er zo weinig oprecht zelfonderzoek is. Wij zullen de dag niet eindigen zonder God om vergeving van zonden gebeden te hebben. Doch, wat helpt het, zo wij bij algemeenheden blijven, zonder bewustheid van hetgeen, waarin wij gezondigd hebben? Neen, wij behoren ons leven na te gaan, om te weten, waarin wij hebben gedwaald, en, wanneer de Heilige Geest ons van zonde overtuigt, dan moeten wij die met name belijden, opdat wij waarlijk vergeving en verlossing er van mogen ontvangen. Zo zullen wij dagelijks eerlijk met God handelen; ken zo wij onze zonden belijden, Hij is getrouw en rechtvaardig, dat Hij ze ons vergeve.

Verder hebben wij ook nodig in *waarheid te vertrouwen*. Petrus kon alleen overwinnend op de wateren gaan, zolang, hij vertrouwend op de Heere zag. En zelfs, toen hij in klein geloof

begon te zinken, kon hij alleen door vernieuwd vertrouwen weer gered worden. Hij ging niet trachten zichzelf door eigen kracht boven te houden, maar riep tot Hem, die alleen redden kan: *Heere, help mij, want ik verga!* En het moet volkomen vertrouwen zijn.

Een meer dan tachtigjarige gelovige, met wie ik in een kleine gemeente, na het houden van Bijbellezingen, meermalen heb mogen spreken, heeft mij daaromtrent dikwijls veel geleerd. Een zijner ervaringen moet ik hier mededelen. Sedert zijn jeugd zich bewust het eigendom van Christus te zijn, had hij gemeend altijd in waar geloof te leven, doch de Heere had hem eerst na vele jaren tot onvoorwaardelijk vertrouwen in Hem alleen geleid. Hij was vroeger arm en mocht dan ook zijnen tijdelijke nood aan God opdragen. Doch, voegde hij er bij, er leefde in mijn dorp een rijk heer, die mij zeer genegen was, en dan dacht ik daarbij: als de nood sterk aan de man komt, dan kan ik toch ook naar die heer gaan. Hij noemde dat in zijn eigenaardige wijze van spreken: een achterdeurtje. Maar gelukkig voor hem, die rijke heer had niet lang daarna het dorp verlaten, en toen had hij geleerd alleen op de Heere te steunen. En van die tijd af, zei hij, heb ik meer dan ooit voortdurende vrede gekend, en de Heere heeft alles goed gemaakt. Ja, Hij is nabij degenen, die Hem oprecht aanlopen, en Hij wil u Zich sterk bewijzen aan degenen, welker hart volkomen is tot Hem.

Doch het komt ook voor ons bovenal aan op het onvoorwaardelijk doen van hetgeen Hij zegt. Ons dagelijks gebed is voorzeker: "Uw wil geschiede, gelijk in de hemel, alzo ook op aarde." Maar verstaan wij altijd, welke de goede en welbehaaglijke en volmaakte wil van God zij, en doen wij die met gewilligheid en blijdschap?

Broeders en zusters in het geloof, hebt gij er geen kennis aan, dat ons hart onrustig kan worden, omdat er iets is, waarmee wij de Heilige Geest bedroeven, en dat wij er toch voor een tijd overheen gaan, en maar meer gaan arbeiden of anderen trachten goed te doen, om zo weer volle vrede te erlangen? Maar die arbeid, hoe goed ook op zijn plaats, is dan niet, wat de Heere ons oplegt. Het is dat een, misschien in onze ogen zeer gering, dat opgegeven of veranderd moet worden. Het is daarom ook dikwijls gezegend, wanneer wij in krankheid worden neergelegd. Dan horen wij soms beter, wat de Heere ons meer bepaald te zeggen heeft, en verstaan dan in stilte: "zo wat Hij u zeggen zal, doet dat."

Doch er is meer; de gehoorzaamheid, van ons gevraagd, is geen gehoorzaamheid van knechtsdienst, maar van kinderlijke toewijding. Een hooggeacht leraar heeft er mij eens opmerkzaam op gemaakt, hoe de Heiland in de drang Zijner Goddelijke liefde zelf enkele malen gezegd heeft, dat Hij *moest*. Op twaalfjarige leeftijd, toen Zijn moeder hem gezocht en in de tempel gevonden had, was Zijn antwoord, in de volle gewisheid, dat Hij van God was uitgegaan: "Wist gij dan niet, dat Ik moest zijn in de dingen Mijns Vaders? En, als wij weten, dat wij in Christus Jezus Gods kinderen zijn, zullen dan de dingen van het koninkrijk der hemelen ons niet ter harte gaan? En zal de wereld dan niet aan onze ganse wandel zien, dat wij hogere belangen hebben? En andermaal, vóór de genezing van de blindgeborene, zei Hij, in de volle bewustheid Zijner roeping, dat Hij gekomen is, om te zoeken en zalig te maken, dat verloren was: "Ik moet werken de werken Desgenen, die Mij gezonden heeft, zolang het dag is; de nacht komt, dat niemand werken kan." En zo wij ons waarlijk van onze roeping bewust zijn: gezonden, gelijkterwijs Hij gezonden was, zal dan de arbeid des Heeren ons niet op de ziel gebonden zijn? En zal de wereld dan niet aan onze dienende liefde erkennen, dat wij een hoger doel hebben? Een derde maal zeide de Heere, na Zijn opstanding sprekende met de Emmaüsgangers, in de volle ervaring van Zijn zo dikwijls voorspeld en nu volbracht verzoenend lijden en sterven: "Moest de Christus niet lijden en alzo in Zijn heerlijkheid ingaan?"

En, als wij ons waarlijk bewust zijn, hoe duur wij zijn gekocht, en dat ook wij geroepen zijn, om de Heere te volgen, zullen wij dan een andere weg verlangen? En zal de wereld dan niet aan ons zien, dat wij een grotere schat hebben, die ons bekwaamt niet alleen met geduld, maar ook in stille blijdschap moeite en lijden te dragen? Ja, het is de drang der liefde, die ons het juk van

Christus zacht doet vinden en Zijn last licht, on ons dat juk gewillig en dankbaar doet opnemen. En dan vinden wij, naar Zijn belofte, de ware rust, die niemand ons kan ontnemen. Het is de rust des geloofs, dat wij onszelf in Hem verliezen en als de ranken van de wijnstok alleen van Hem leven; de rust, dat Hij ons bij ervaring volkomen genoegzaam is in alle omstandigheden des levens, hetzij voorspoed, hetzij beproeving. De apostel Paulus is er een voorbeeld van. Na heerlijke openbaringen was hem een scherpe doorn in het vlees gegeven, en hij had om verlossing er van gebeden. Maar de beproeving werd hem niet ontnomen, maar de Heere gaf hem daarbij de verzekering: "Mijn genade is u genoeg, want Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht." En nu ging hij roemen in zijn zwakheden, opdat de kracht van Christus in hem wone, en kon het betuigen: "Daarom heb ik een welbehagen in zwakheden, in noden, in vervolgingen, in benauwdheden om Christus wil; want als ik zwak ben, dan ben ik machtig."

En wij, die de Heere toebehoren, wij hebben ook menigmaal dit woord der bekrachtiging gehoord en wij weten, dat het ook voor ons is. Wat ontbreekt ons dan nog, om, wat ons ook beschikt worde, met volle zekerheid en blijdschap, aan de hand des Heeren, onze weg te vervolgen? Dat wij dat woord opnieuw en gedurig en altijd persoonlijk van Hemzelf ontvangen! Dat éne, dat wij niet meer gaan vragen en bidden, dat het ook aan ons bevestigd worde, maar het in kinderlijk onbepaald vertrouwen aannemen, om zo in waar geloof te smaken en te zien, dat de Heere goedertieren is.

Broeders en Zusters in het geloof, laat ons onszelf nauw onderzoeken, of er ware olie in onze vaten is, en de lampen bereiden, om de Heere met blijdschap te kunnen verwachten! Laat ons onze roeping en verkiezing vast maken, opdat wij niet eenmaal "van Hem beschaamd gemaakt worden in Zijn toekomst" !

De Heere geve ons allen nog te woekeren met de ons gegeven tijd, en "ons te schikken om onzen God te ontmoeten"! Want het is alles werkelijkheid, leven, dood, eeuwigheid, genade en oordeel. Het is werkelijkheid, dat de duivel, de wereld en de zonden ons gebonden willen houden, om ons ten eeuwigen, verderve te voeren, en dat de Heiland ons roept, om ons te verlossen, tot de Zijnen te maken en tot eeuwige heerlijkheid en vreugde te leiden. En het woord staat vast en onwankelbaar: "die in de Zoon gelooft, die heeft het eeuwige leven, maar die de Zoon ongehoorzaam is, die zal het leven niet zien, en de toorn Gods blijft op hem." En: "ziet, Hij komt haastelijk, en Zijn loon is met Hem, om een iegelijk te vergelden naar dat zijn werk zijn zal." Amen.